

Tiedotusvälineille vapaasti julkaistavissa 20.10.2009 kello 9.45

Kansanopistot korostavat sivistystehtävää

Kansanopistojen toimintaa maassamme säätelee laki vapaasta sivistystyöstä, jota ollaan muuttamassa. Uusi lakiesitys on parhaillaan Eduskunnan käsiteltävänä, ja sen on tarkoitus astua voimaan ensi vuoden alussa. Kansanopistojen lisäksi laki vaikuttaa kansalaisopistojen, opintokeskusten, liikunnan koulutuskeskusten ja kesäyliopistojen toimintaan. Vuosittain näiden oppilaitosten piirissä opiskelee yli miljoona aikuista.

Sivistystehtävä ja kokonaisvaltainen pedagogiikka

Kansanopistot ovat pääosin tyytyväisiä uuden lain sisältöön mutta haluaisivat vielä kirjata lakiesitykseen tärkeänä pitämänsä arvo- ja aatetaustaan perustuvan sivistystehtävän. Toinen kansanopistojen korostama muutosesitys on kokonaisvaltainen pedagoginen toiminta, jota voidaan järjestää aikuisopiskelijan tarpeiden ja nykyisten asetusten mukaisella tavalla myös muuten kuin sisäoppilaitosmuotoisesti.

Tarkoituksena yhteiskunnan eheys ja tasa-arvo

Lakiesitys määrittelee vapaan sivistystyön tarkoituksiksi yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevan koulutuksen. Toiminnan tarkoituksen lisäksi laissa määritellään nyt myös koulutuksen tavoitteet, joita ovat mm. ihmisen monipuolinen kehittyminen sekä hyvinvoinnin, kansanvaltaisuuden, kestävän kehityksen ja monikulttuurisuuden edistäminen.

Kansanopistojen tehtäväksi lakiesitykseen on kirjattu opiskelijoiden opintovalmiuksien edistäminen sekä opiskelijoiden kasvattaminen yksilöinä ja yhteiskunnan jäseninä.

Yhteistyöhön veloitetaan

Vapaan sivistystyön oppilaitosten tulee uuden lain mukaan myös olla yhteistyössä muiden alueella tai valtakunnallisesti toimivien koulutuksen järjestäjien kanssa. Kansanopistot laativat lisäksi tällä hetkellä vastauksiaan opetusministeriön kyselyyn ylläpitäjä- ja oppilaitosrakenteen tilasta sekä oppilaitosrakenteen kehittämistarpeista.

Käytännössä moni opisto on jo pitkään työskennellyt omissa verkostoissaan pohtien sekä laatu- että kehittämiskysymyksiä. Esimerkkejä tästä yhteistyöstä ovat mm. G-laatuopistot, OBN -verkosto ja ruotsinkielisten opistojen Axxell -yhtymä.

Opiskelijamäärät kohonneet edelleen

Tänä syksynä kansanopistojen opiskelijamäärät ovat jälleen nousseet viimevuotiseen verrattuna. Opiskelijoiden kokonaismäärä on noussut 10 % ja se merkitsee yhteensä noin 12 250 opiskelijaa. Kansanopistojen vapaatavoitteisissa opinnoissa opiskelevien määrä on noussut 17 % ja on nyt lähes 6 000 opiskelijaa.

Suomessa toimii yhteensä 90 kansanopistoa. Kansanopistot ovat sisäoppilaitoksia, joille on ominaista aatteellinen ja pedagoginen vapaus. Opistot tarjoavat vapaatavoitteista, ammatillista ja yleissivistävää tutkintoihin tähtäävää koulutusta. Vuosittain kansanopistoissa opiskelee eripituisissa koulutuksissa noin 130 000 opiskelijaa.

Lisätietoja: Sari Virtanen, tiedottaja, Suomen Kansanopistoyhdistys, 040 725 5022,
www.kansanopistot.fi